

Lexikologie (seminář)

UBKCJLBP19

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FILOZOFICKO-
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA V OPAVĚ

Mgr. Magdaléna Lapúniková, Ph.D.

léto 2026

úterý 12:15–13:00 H2

Program a zakončení předmětu

Program seminářů

- 17. 2. Lexikologie v systému lingvistických disciplín, základní pojmy
- 24. 2. Význam a smysl lexikální jednotky
- 3. 3. Vztahy ve slovní zásobě
- 10. 3. **1. kontrolní test;** Synonymie a opozitnost
- 17. 3. Víceslovná pojmenování, frazeologie a idiomatika
- 24. 3. Slovo tvorné kategorie, třídy a typy (substantiva, adjektiva, slovesa)
- 31. 3. **2. kontrolní test;** Derivace a konverze
- 7. 4. Kompozice
- 14. 4. Abreviace, univerbizace a multiverbizace
- 21. 4. **3. kontrolní test;** Neosémantizace
- 28. 4. Přejímání z cizích jazyků
- 5. 5. Lexikografie
- 12. 5. **Zápočtový test** online (v učebně)

Zakončení předmětu

- zápočet: seminární práce (5 stran, odevzdání týden před zkouškou); alespoň 2 ze 3 kontrolních testů; zápočtový test online (praktické úkoly)
- zkouška: ústní zkouška (teoretické otázky)

Literatura

VONDRÁČEK, M. *Lexikologie – studijní opora.*

Témata seminárních prací – inspirace

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
FILOZOFICKO-
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA V OPAVĚ

Kontakt češtiny s jinými jazyky (např. v současné české próze)

[VÍCEJAZYČNOST TEXTU | Nový encyklopedický slovník češtiny \(czechency.org\)](#)

Lexikální expresivita (např. v žurnalistických textech)

[DIDAKTICKÉ-STUDIE-ročník-6-číslo-2-2014-MONOTEMATICKÉ-ČÍSLO-Média-a-mediální-výchova.pdf \(cuni.cz\)](#) (s. 13– 30)

Neologismy (např. v souvislosti s politikou)

[Čeština 2.0 - Slovník, který tvoříte vy \(cestina20.cz\)](#)

Tabu a eufemismy (např. válka na Ukrajině)

[TABU | Nový encyklopedický slovník češtiny \(czechency.org\)](#)

Vulgarismy

[Widok Zhrešit myšlenkou, zhrešit slovem... K užívání vulgarismů v současných českých literárních textech \(uni.opole.pl\)](#)

[38th National Convention of the AAASS, Washington DC, Nov 16th-19th, 2006 \(osu.cz\)](#) (s. 163– 169)

Morbidní slovní zásoba

[Naše řeč – Česká morbidní slovní zásoba ve vztahu k expresivitě \(cas.cz\)](#)

Drogové prostředí

[Radková, L. – Rausová, J.: Barva, červeňák či paprika? Lexikum užívané v drogovém prostředí. Naše řeč, 2015, ročník 98, číslo 1, s. 11-20.](#)

Nekonvenční slovníky Patrika Ouředníka

Šmírbuch jazyka českého, Aniž jest co nového pod sluncem, Slova v zapomenutí daná